

109

109-287563

I

Total No. of Questions - 16
Total No. of Printed Pages - 4

Regd.

No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Part - II
SANSKRIT- Paper - I
(Second Language)

Max. Marks : 100**Time : 3 Hours****Note:**

- (i) All questions should be attempted.
- (ii) Question Nos. 1, 2, 3 and 14 should be answered in the medium of instruction of the candidate.
- (iii) The remaining questions should be answered in Sanskrit (Devanagari Script) only.
- (iv) The bits of a question should be attempted together.

सूचना :-

- (i) सर्वे प्रश्नाः समाधातव्याः।
- (ii-iii) प्रथम, द्वितीय, तृतीय-प्रश्नान् अनुवादप्रश्नं च विहाय अन्येप्रश्नाः संस्कृतभाषायामेव (देवनागरिलिप्या) समाधातव्याः।
- (iv) सर्वे प्रश्नाः अनुक्रमेणैव समाधातव्याः।

I. एकं श्लोकं पूरयित्वा भावं लिखत।

- (अ) दानं.....भवति।
- (आ) चला.....निश्चलः।

1×6=6**II. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त।**

- (अ) मायावटोः सम्भाषणकौशलं संक्षेपेण वर्णयत।
- (आ) कपयः वानरकुलस्य महत्त्वं कथं वर्णितवन्तः?

1×6=6

198108-109

III. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त।

1×6=6

(अ) पुण्डरीकमुद्दिश्य कपिञ्जलः किम् उपदिदेश?

(आ) शबरी रामाय कां कथामुक्तवती?

IV. चतुर्णां प्रश्नानां समाधानानि लिखत।

4×2=8

(अ) अर्थशास्त्रे कति अधिकरणानि सन्ति?

(आ) सर्वेषां प्राणिनां प्राणधारणं कस्याधीनं वर्तते?

(इ) सर्वे छात्राः बोपदेवं किमिति कथयन्ति स्म?

(ई) कृपणः किमर्थं सम्मानितवान्?

(उ) नागार्जुनः कः?

(ऊ) पेटिकायां व्यापारी किम् अपश्यत्?

V. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यानं लिखत।

2×3=6

(अ) पितुस्त्वमेव मे गत्वा शीघ्रमाचक्ष्व राघव।

(आ) न रत्नमन्विष्यति मृग्यते हि तत्।

(इ) विराजसेऽनल्परत्नाद्याश्रयः सागरो यथा।

(ई) जज्ञे हनूमान् स च कुत्र वंशे।

VI. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यानं लिखत।

2×3=6

(अ) धैर्यं धना हि साधवः।

(आ) अप्रियस्य च पथ्यस्य वक्ता श्रोता च दुर्लभः।

(इ) पुण्यरूपाणि एतानि पुष्पाणि वन्दे।

(ई) तुषारैः विश्वम् आसिञ्चति।

VII. त्रयाणां प्रश्नानां समाधानानि लिखत।

3×2=6

(अ) कः बाल इति उच्यते?

(आ) धर्मसाधनेषु आद्यं किम्?

(इ) सततं भूषणं किम्?

(ई) सुकृते दुष्कृते च समभागिनः के?

(उ) विबुधवासात् अमरवाणी नागता चेत् तदा मानवाः किं भवेयुः?

(ऊ) कोऽपि कपिः कथं मौनं बिभेद?

VIII. त्रयाणां प्रश्नानां समाधानानि लिखत।

3×2=6

- (अ) पुण्डरीकः किमर्थं विचारग्रन्थः बभूव?
(आ) परलोकमलङ्कृतवन्तः क्षितिपतयः के?
(इ) कयोः मध्ये विवादः वर्तते?
(ई) पत्रगतसन्देशः कः?
(उ) बालकाः स्थाने-स्थाने कानि दृष्टवन्तः?
(ऊ) षट् ऋतवः के?

IX. एकं पत्रं लिखत।

1×5=5

- (अ) पुत्रः/पुत्रिका पितरं प्रति पत्रं लिखत।

अथवा

- (आ) विरामग्रहणाय अभ्यर्थनपत्रं लिखत।

X. द्वयोः शब्दयोः सविभक्तिकरूपाणि लिखत।

2×6=12

- (अ) हरि
(आ) गीता
(इ) फल
(ई) तद् (नपुं.)

XI. द्वयोः धातुरूपाणि लिखत।

2×3=6

- (अ) भविष्यति
(आ) अलिखत्
(इ) पिबति
(ई) लभेत

XII. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं विघटयत।

3×2=6

- (अ) वाणीशः
(आ) महेन्द्रः
(इ) महौदार्यम्
(ई) इत्यत्र
(उ) गायकः
(ऊ) सोऽपि

XIII. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं सन्धत्त ।

3×2=6

- (अ) कपि + इन्द्रः
- (आ) महा + ऊर्मिः
- (इ) एक + एकः
- (ई) पार्वती + उवाच
- (उ) भानो + ए
- (ऊ) धेनो + अपि

XIV. आन्ध्रभाषायां वा आङ्ग्लभाषायां वा अनुवदत ।

5×1=5

- (अ) सः देवं नमति ।
- (आ) हरिः समाधानम् अलिखत् ।
- (इ) वयं पत्रिकां पठिष्यामः ।
- (ई) श्रद्धावान् लभते ज्ञानम् ।
- (उ) हितं मनोहारि च दुर्लभं वचः ।

XV. एकेन पदेन समाधत्त ।

5×1=5

- (अ) अयोध्यानगरस्य राजा कः?
- (आ) मायावटुः कः?
- (इ) धनस्य तृतीया गतिः का?
- (ई) प्रत्यक्षे स्तुत्याः के?
- (उ) अमरवाणी प्रशस्तिः केन विरचिता?

XVI. एकेन पदेन समाधत्त ।

5×1=5

- (अ) बाणः कस्य आस्थाने आसीत्?
- (आ) भोजस्य मुख्यामात्यः कः?
- (इ) शश-कपिञ्जलौ केन भक्षितौ?
- (ई) के महापुरुषाः?
- (उ) स्वेदस्य पुष्पाणि दृष्ट्वा रामः किं कृतवान्?

